

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biurul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Reamintire Aniversară

a primului Congres general al AGRU-lui la Sighet.

„A fost o idee minunată de a se ținea congresul anual al A. G. R. U.-lui în capitala Maramureșului. Maramureșul merită aceasta atențiune din partea Bisericii unite și apoi era și pentru credincioși o încurajare în lupta pentru apărarea credinței. În adevăr în congresul dela Sighet s'a putut vedea puterea de viața a acestei Biserici, având puternicul sprijin al intelectualilor mireni.“

„Congresul s'a ținut dela 24—26 Octombrie. Au luat parte la dânsul toți Arhierii uniți, afară de Mitropolitul dr. V. Suciuc. Ziua de 24 Octombrie era rezervată Comitetului Central pentru studierea propunerilor de făcut congresului.“

„În ziua de 25 au avut loc două ședințe ale congresului una dimineața și alta după masă. S'au ținut discursuri foarte fo-

Slujba arhierescă din piața mare a orașului Sighet 26 Octombrie 1930.

(Foto „Presa Bună.“)

lositoare pentru bunul mers al asociației, care acum își pregătește tot mai mult calea ca să pătrundă în toate păturile credincioșilor uniți. Nădăjduim că cu timpul se va găsi un mijloc de a face un front unic între toți catolicii din România atât latini cât și uniți.”

„Dumineca dimineată a avut loc slujba solemnă în piața publică pe o tribuna impondibilă cu ramuri de brad. Au săvârșit-o cei trei arhiepiscopi, inconjurați de o mare mulțime de dignitari bisericești. Predica a ținut-o Mons. Dr. Iuliu Hossu. După slujba avut loc procesiunea euharistică, care a fost o mărturisire de credință a poporului maramureșan. Dea Dumnezeu ca acest congres să aducă roade cât mai îmbelșugate în mulțimea de peste 20.000 care a luat parte la aceasta procesiune.”

Cu aceste cuvinte pline de dragoste apreciază Almanachul „Presa Bună” pe anul 1931 din Iași, — redactată de Mons. Dr. Anton Gabor — primul Congrel al A. G. R. U-lui ținut în Sighet.

E adevărat că în zilele de 24, 25, 26 Octomvrie 1930 Sighetul nostru — batjocorit atât de mult și de atâți frați chiar, c. și când batjocorând și jicnind s'ar putea face ceva ispravă bună — și-a îmbrăcat o haină de mare sărbătoare, o imensă mulțime de credincioși au venit din largul Maramureșului, încă și din comunele Apșa de mijloc, Apșa de jos, Sat-Slatina și Biserica Albă din Maramureșul rămase de dincolo de Tisa în republica Cehoslovacă în număr de peste 5000, toți acestia să facă dovadă despre puterea de viață a Bisericii unite, despre statornicia lor în credință, credincioși între ori ce împrejurări, fie ele cât de grele, și în special despre inclinarea lor de a participa la ori ce manifestare de credință, la chemarea păstorilor și arhipăstorilor lor, pentrucă știu că: „cel ce intră pe ușa, acela este păstorul oilor. Acestuia portarul îi deschide, și oile ascultă glasul lui, și oile sale le strigă pe nume și le mână. Și când mână oile sale umbă înaintea lor, și oile merg după dânsul, căci îi cunosc glasul. Iară după cel străin nu merg, ci fug dela dânsul, căci nu cunosc glasul străinilor.” (Ioan 10, 2—5.)

Fiind toți cei de față conștient catolici, numai așa au putut fi impresionați oaspeții și chiar și străinii atât de mult de înfălișarea impozantă al acestui congres.

Când scriem rândurile acestea s'a constituit și Comitetul diecezan al eparhiei Ma-

ramureșului la Baia Mare, suntem ferm convinși că întrând în acțiunea va lua un avânt și mai însuflețit și cumcă situația deplorabilă economică nu că va stânga munca începută, ci chiar în contra, ne va indemnă pe toți și pe toate că acolo să căutăm scăpare și mântuire de unde singur poate să vină: dela Unul Dumnezeu, Tatăl a tot ținătorul, pentru că „putem să avem cultură chiar arhicultură, să avem invenții, descoperiri peste descoperiri, să avem bogății, tot ce ne dorește inima. Toate acestea nu pot să umple golul inimii noastre. A spus-o de mult înainte sfântul și marele Augustin: „Creatu-ne ai Doamne pentru tine și neliniștit este sufletul nostru, inima noastră, până nu se odihnește în tine.”

Terminăm cu cuvintele luate din discursul P. S. Sale Episcopul Alexandru Nicolescu, rostite cu ocazia congresului diecesan de constituire al Agru-lui la Lugoj. „Doresc . . . — zice P. S. Sa — ca programul Agru-lui să se traducă în viața de toate zilele a indivizilor, a familiilor și a societății alcătuite de fiii Bisericii noastre, și de fiii neamului nostru. Din reforma aceasta sunt prea convins, profita-va neamul meu, țara mea, și sunt convins mai pre sus de toate ca se va instaura stăpânia suverană a lui Isus Hristos în sufletele noastre, în unul fiecare din noi. Așa șă fie!”

„Ce este nouă și Ție, Isuse Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aci mai înainte de vreme, ca să ne muncești pe noi“? (Luca 8, 9—28.)

După ce Isus Hristos a salvat pe Apostoli din furtuna mării, când erau să se înnece cu corabia pe mare, a plecat în latura Gherghezenilor, unde l-au întâmpinat doi îndrăciți, cari erau cumpliți foarte, eșind din groape.

Acești îndrăciți fiind gonii de duhuri rele, au alergat înaintea lui Hristos și dacă l-au văzut grăiră: „Ce este nouă și Ție, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aci mai înainte de vreme, să ne muncești pe noi“? Mărturisirea diavolilor, că Isus Hristos este Dum-

nezeu, nu-i trebuia lui Hristos, ci ei diavolii numai de frică strigară, fiind munciți de puterea dumnezească a lui Isus. Diavolii știu și timpul muncilor lor, deoarece după sfârșitul veacurilor și acestei lumi trecătoare, ei vor sta la judecata de obște, când li se va sigila pe vecie pedeapsa neascultărei și sumeției lor. Dacă au văzut diavolii pe Hristos, s'au temut foarte și L rugară, să nu-i trimită în munci înainte de vreme, ci să lei zică, ca să între în turma porcilor.

Oare pentru ce a permis Isus, că diavoli să între în turma porcilor?

Să nu credem, că doară pentru cerea diavolilor, ci Isus a voit să arate oamenilor răutatea și vicleșugul spiritelor necurate, cu care operează ei între oameni. A dorit și voit Isus să arate, că diavoli nu numai pe oameni se nizuiesc a-i nimici sufletește, ci chiar și pe animale le nimicesc și cari diavolilor nu știu și nu pot a se împotrivi, iar pe creștini se năzuiesc în tot chipul a-i ademeni, ai scârbi, ca să-i poată dobândi.

A voit mai departe Isus a-și arăta față de noi — oamenii — mila și nemărginita sa iubire și bunătate, că de nu ne-ar apăra mâna sa atotputernică dumnezeiască, atunci și mai rea primejdie și mai cumplită moarte ne-ar procura diavolii, decât porcilor, pe cari i-au inecat în mare. Dumnezeu-Fiul le-a dat voie să nimicească porcii, admoniindu-ne pe noi, să nu petrecem porcește — în mocirla fărădelegilor și nu de cele pământești să ne îngrijim, cași cum am scurma ca porcii în pământ, — ci să căutăm înainte de toate: „Împărăția ceriurilor (pentru fericirea sufletelor noastre) și celelalte (pământești de lipsă trupurilor noastre) ni se vor adauga nouă.”

Dacă au atâta putere diavolii spre vite — animale — de a-le nimici și cari nu se împotrivesc lor, atunci să bage de seamă și să învețe vrăjitorii și fermecătorii, cari au legătură cu diavolii, — ca Simon Magul, — că aceștia ce pretini sunt și cum îi ajută, când la sfârșitul vieții, îi vor arunca pe ei pentru înecarea vejnică în marea de foc, în muncile de veci a iadului!

Îndrăciiți eliberați de duhurile necurate s'au veselit și au mulțumit lui Isus de binele mare, ce le-a făcut lor milostivul Dumnezeu. Stăpânul și al diavolilor; iară Gherghezenii eșiți întru întâmpinarea lui Hristos, dacă L'au văzut, i-au poruncit să treacă din hotarele lor.

O, mare nebulie a nemulțumitorilor Gherghezeni! În loc să se închine lui Hristos și să creadă în Dânsul, L-au izgonit din hotarele lor. Mântuitorul sufletelor adânc mâhnit, s'a îndepărtat din mijlocul poporului necredincios și nerecunoscător a Gherghezenilor, lăsând pe porcarii lor să le fie învățători și vestitori ai minunilor Sale dumnezești.

În zilele noastre, — durere — mulți credincioși dau mai inadins crezământ porcilor falși în cele vestite spre mântuirea sufletelor, decât adevăraților Apostoli-proeți ai Bisericii creștine catolice, singură încredințată de Isus, a vesti și învăța neștirbit sfânta sa Lege și Credință divină. Acești falși predicatori, apoi prin minciuni, destrăbălări și ademeniri venale, ruinează pacea și liniștea sufletelor, siguranța statului nostru și duce la peire sigură pe nefericiții creștini prinși în mrejele lor diavolești.

Mercenarii Evrei, pe cari legea lui Moisi i-a oprit dela prăsirea porcilor, pentru lăcomia gheșeftului, a argintului, mai bine s'au lepădat de învățătura lui Hristos, decât de isvorul veniturilor lor, adecă de porci, așa și în timpurile noastre mulți indivizi cu caractere și moravuri porcești, pentru câștigarea și înmulțirea argintului lor provenit prin vânarea sufletelor, prin prozelitism, sunt vrednici urmași ai Gherghezenilor, cari în lăcomia lor mârșavă, au alungat dela ei pe dumnezeescul Învățător: Isus Hristos. Dar aceștia să ia samă: „Cine samână viscol, secera-va furtună,” care va fi în detrimentul de obște al ambelor biserici surori și pentru primejduirea siguranței statului în acest colț de Tară mult năcăjit, sărăcit și ispitit de viclenii mercenari și turburători de pace a sufletelor noastre amar năcăjite.

Să nu fim nemulțumitori și nerecunoscători, ci mulțumitori lui Isus Hristos pentru legea Sa Sfântă!

D. V.

O viață activă.

La 16 August 1932 se împlinesc 100 de ani dela nașterea preotului Martin Schleyer. Viața lui într'adevăr a fost o viață plină nu numai de evlavie dar și de fapte, pentru că bunul creștin nu numai se roagă lui Dumnezeu, dar și muncește. Este cunoscut în

toată lumea prin aceea, că a întocmit o limbă, care să o învețe ușor toată lumea, limba volapiic. Această limbă s'a înlocuit azi cu limba esperanto.

El a ținut în viața lui 3000 de predici, a scris 120 de cărți, mai ales poezii în 7 limbi diferite. A știut să cânte la 16 feluri de instrumente muzicale și a făcut mai multe compoziții. În viață s'a ocupat cu studiul a 88 de limbi și dialecte. În 25 de limbi a vorbit atât de bine încât a putut să scrie în aceste toate câte un dicționar și o gramatică pentru limba sa universală. A adunat și a tipărit 10.000 de proverbe în 20 de limbi. A mai redactat două gazete și a tipărit mai multe foi volante. A inventat un alfabet pentru surdo-orbi. S'a îmbolnăvit în viața lui de 70 de ori, de 25 feluri de boale, totuși a trăit peste 81 de ani și a ajuns cununia de aur a părinților săi.

Vizitațiuni episcopale.

(Urmare.)

Sub impresiunea înălțătoarelor serbări dela sf. Mănăstire a Moiseiului, în aceeași zi (8 Sept.) după masă la orele 5, conduși de primar și călăreți sosim la Biserica din *Vișeul de sus* înaintea căreia se înalță un frumos un arc de triumf. Lume multă așteaptă pe Arhiepiscop, căruia părintele arhidiacon local Victor Ștejiu în numele credincioșilor în bine simțite cuvinte îi urează bun sosit. Excelența Sa *Alexandru* în răspunsul său mulțumește părintelui și credincioșilor pentru călduroasa primire și intrând în Biserică împreună cu mulțimea fiilor săi credincioși, după o scurtă rugăciune ține o cuvântare de indemn la rugăciune și muncă, ascultată

cu încordată atențiune, carea a lăsat urme adânci în suflete.

La casa parohială se face vizitațiune canonică, după care părintele arhidiacon oferă o cină bogată în onoarea Preasfinției Sale, la carea iau parte suita și oaspeții.

Dimineața (9 Sept.) la orele 6.30 Excelența Sa cu asistența mai multor preoți servește sf. Liturgie. După dejun plecare la *Vișeul de mijloc*.

Tot satul — deși zi de lucru — îmbrăcat în haine de sărbătoare prăznuiește venirea Arhiepiscopului cu drag așteptat. Trece pe sub poarta triumfală, dela care la vr'o câțiva pași parohul locului p. Mihail Iuga aduce Arhiepiscopului salutul fiesc al enoriașilor. Preasfinția Sa mulțumind pentru inimoasa primire, invită obștea la sf. rugă în Biserică, unde ascultă predica arhiepiscopă plină de învățătură pentru mântuirea sufletelor.

Vizită la casa parohială.

Vișeul de jos. Primire impozantă. În mijlocul satului Preasfințitul este întâmpinat de cătră dir. inv. Gavril Pop în numele A. G. R. U.-lui și Iacob Gantz în numele comunității evreiești, cărora le răspunde Excelența Sa relieșiind virtutea iubirii de aproapele. În poarta Bisericii parohul Ștefan Cherecheș în alese cuvinte talmăcește omagiile credincioșilor, Arhiepiscopul mulțumește pentru dragostea, cu carea este așteptat. Intrând în Biserică, credincioșii au prilejul fericit de a asculta părinteasca învățătură despre constanța în credință.

La casa parohială, Preasfințitul se întreține ca în tot locul, cu amabilitate față de căsăni și îndeoseb față de copii. Ne luăm rămas bun dela preot, credincioși, dela inimosul prim preot Dr. I. Coman și ne ia în primire zelosul primpreot A. Man al plasei Iza.

(Va urma)

Calendar săptămânal.

25—31 Octomvrie 1931.

- 25. Dumineca Marchina.
- 26. Luni Mart. Dimitrie.
- 27. Marți Mart. Nestor.
- 28. Mercuri Mart. Terentie.
- 29. Joi M. Anast. Rom.
- 30. Vineri Mart. Zenobie.
- 31. Sâmbătă Ap. Stahie.